

bestræbelserne for at skabe fred, og der er kun én holdbar vej til en afslutning af krigen, nemlig gennem forhandling.

Denne tragedie sætter også den indenlandske situation i perspektiv. Vi har ganske givet et af verdens allerbedste samfund, og vi har til og med et samfund, der er inde i en positiv udvikling.

Det er måske også derfor, at sager som laserlys og undersøgelsesform i en banksag i et helt forår kan dominere den politiske debat i Danmark. Det må være et knagende godt samfund, hvor det kan være hovedtemaerne i den politiske debat.

I 1993, da vi fik en socialdemokratisk ledet regering, satte vi os to hovedmål: En sund økonomi som det ene og en kraftig nedbringelse af ledigheden som det andet. Dengang sagde Venstre og De Konservative konsekvent til regeringen: Det er en kunstig fremgang i økonomien, pengene fosser ud af statskassen, danskerne lader sig ikke snyde, osv.; der er mange citater.

Hvordan er det så gået? Ja, måned for måned oplever vi et betydeligt fald i ledigheden. Det seneste år er ledigheden faldet med 68.000 personer, vi har fået de seneste tal i dag, og tempoet er tilsyneladende stigende. Det er det kraftigste fald nogen sinde i ledigheden. Der er skabt en reel beskæftigelsesfremgang i den private sektor på omkring 65.000 personer, og der er specielt grund til at glæde sig over, at ledigheden blandt de unge nu er markant lavere end ledigheden på arbejdsmarkedet generelt.

Samtlige økonomiske nøgletal viser, at det går i den rigtige retning, og holder vi kursen, vil der være balance i de offentlige finanser i 1997, så afviklingen af mange års opbygget gæld kan påbegyndes.

Den kraftige vækst i den private sektors beskæftigelse viser, at opsvinget er selv bærende, og derfor er det nu tiden at stramme op for at sikre, at opsvinget varer ved. Staten og kommunerne skal i virkeligheden føre den modsatte politik af den private bogholder: være tilbageholdende, når der er penge i kassen og det går godt, og være mere spendabel, når det går dårligt. Det glemte man i 1980'erne, og derfor kollapsede opsvinget i 1987.

Hensynet til et varigt opsving vil derfor også afspejle sig i finansloven for 1996. Ud over de budgetforbedringer, der følger af den positive beskæftigelsesudvikling, er der brug for yderligere forbedringer på ikke under 4 mia. kr. Den socialdemokratiske folketingsgruppe er klar til

at lægge ryg til denne finanspolitiske stramning, og det er vigtigt, at vi ikke får brugt tidligere tiders grønthøstermetode. Budgetforbedringerne skal gennemføres under en bevidst prioritering af centrale velfærdsområder som uddannelse, forskning og menneskelig tryghed. En sund økonomi er den afgørende forudsætning for, at vi kan bevare og videreudvikle det velfærdssamfund, som har så solid opbakning i befolkningen, og jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at velfærdssamfundet ikke skal være nogen hængekøje, men tværtimod et springbræt. Velfærd handler i virkeligheden om, at alle får mulighed for at udfolde deres evner og forme deres liv. Et velfærdssamfund bygger på det enkelte menneskes frihed og ansvar og i modsætning til minimalstatsliberalisme ikke kun på et ansvar for sig selv, men også et ansvar for hinanden.

Nøglen til fremtidens velfærd er uddannelse. Uddannelse er grundlaget for et godt og indholdsrigt liv for den enkelte, uddannelse højner den enkeltes muligheder på arbejdsmarkedet, og det er det bedste og mest effektive middel, vi har imod den såkaldte marginalisering. Alt for mange år med for få uddannelsesmuligheder er skyld i, at mange unge aldrig har fået en chance, og derfor satser vi massivt på at skabe reelle uddannelsesmuligheder for alle unge.

Sammen med arbejdsmarkedets parter må der tages fat på en kraftig udbygning af voksen- og efteruddannelsesmulighederne, en voksen- og efteruddannelsesreform, der bygger både på en generel uddannelsesindsats og på en særlig indsats rettet mod forebyggelse af flaskehalse og strukturproblemer. Reformen bør først og fremmest tilgodese personer med en svag uddannelsesmæssig baggrund, og det er ikke en opgave, det offentlige kan løfte alene; virksomhederne må være indstillet på at påtage sig et større ansvar for finansieringen.

Evnen til at skaffe sig viden og anvende informationsteknologien kommer til at berøre os alle. Den ny teknologi skal udnyttes både til at skabe en økonomisk udvikling og et åbent samfund, hvor borgernes adgang til information øges, og til at skabe bedre og renere arbejdspladser. Alle skal have adgang til at lære den ny teknologi at kende. Der må ikke, som også statsministeren nævnte det, komme en situation med et a-hold, der kan, og et b-hold, der ikke kan. Derfor er en målrettet indsats vigtig ikke mindst i folkeskolen og på folkebibliotekerne.